

เจตคติต่อคอมพิวเตอร์และการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว

อุทัยวรรณ ภูติโส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

๑๗ ต.ค. ๒๕๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169848

มิถุนายน ๒๕๔๖

ISBN 974-9604-50-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.นันทา พลิตวานนท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ดร.นันทา พลิตวานนท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ถัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสิทธิ์ จิตรสถาพร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.บัญชา พลิตวานนท์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล และ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้รับแนวทางในการศึกษาวิจัย และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ทั้ง 9 อำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและสาระประโยชน์อันพึงเกิดขึ้นจากงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นกตัญญูตา บุษบาเด๋บิดา มารดา คณะครูอาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน

อุทัยวรรณ ภูติโส

44911261 : สาขาวิชา : เทคโนโลยีทางการศึกษา ; กศ.ม.(เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ : เจตคติต่อคอมพิวเตอร์/การใช้คอมพิวเตอร์/ในโรงเรียนประถมศึกษา

อุทัยวรรณ ภูติโส : เจตคติต่อคอมพิวเตอร์และการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระแก้ว
(ATTITUDES TOWARDS COMPUTER AND USING COMPUTER OF PARTHOMSUKSA V
STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SAKAEI PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.บัญชา พลิตวานันท์, Ph.D, ผศ. ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล, ค.ศ.,
ดร.สมโภชน์ อนกสุข, กศ.ศ., 120 หน้า. ISBN 974-9604-50-4

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยการสุ่มแบบหลาย
ขั้นตอนจากนักเรียน 1,745 คน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 480 คน ใน 3 ด้าน คือ ด้านความชอบ
ที่มีต่อคอมพิวเตอร์ ด้านความวิตกกังวลที่มีต่อคอมพิวเตอร์ และด้านความเชื่อมั่นที่มีต่อคอมพิวเตอร์
เปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียนโดยเปรียบเทียบตาม เพศ สถานที่ตั้งของโรงเรียน
(ติดชายแดนและไม่ติดชายแดน) และสภาพการจัดการเรียนการสอน (ใช้คอมพิวเตอร์และไม่ใช้
คอมพิวเตอร์) ศึกษาเจตคติต่อการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ 3 ด้าน คือ ด้านความชอบในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์
ด้านความรู้สึกรู้สึกกังวลในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ และศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คอมพิวเตอร์กับเจตคติต่อคอมพิวเตอร์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อคอมพิวเตอร์และการใช้
คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ χ^2
(ไค - สแควร์)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี
2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระหว่างเพศ โรงเรียนที่มี
สถานที่ตั้งแตกต่างกัน และ โรงเรียนที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความชอบในการใช้
คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับดี ด้านความรู้สึกรู้สึกกังวลในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับน้อย และ
ด้านการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี
4. ความสัมพันธ์ของเจตคติต่อคอมพิวเตอร์กับเจตคติต่อการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ของ
นักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

STU. CODE : MAJOR : EDUCATIONAL TECHNOLOGY;
M.ED. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEY WORD : ATTITUDE TOWARD COMPUTER / USING COMPUTER, OF
PRATHOMSUKSA V STUDENTS IN SCHOOL

UTAIWAN POOTISOH : ATTITUDE TOWARD COMPUTER AND USING
COMPUTER, OF PRATHOMSUKSA V STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
SKAEO PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISORS : NANTA
PALITAWANON, Ph.D., RAPIN CHAYVIMOL, Ph.D, SOMPOCH ANEGASUKHA, Ed.D., 120
P. ISBN 974-9604-50-4

The purposes of this study were to determine attitudes toward computer of prathomsuksa V's students in schools under the office of Sakaeo. Samples determined were divided used in this survey was 480 students selected through multiple sampling from 1,745 students. The attitudes the study also into 3 areas : computer appreciation, computer anxiety, and computer confidence, compared the attitudes towards computer of the students as classified by sex and school's location (border location and city location) and school's instructional media (using computer and non computer). Regarding the Study attitudes in using computer, it was divided into 3 areas : appreciation, anxiety, ability to learn. It also determined between the relation the attitude towards computer and the computer actual use. The statistic used in analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test and Chi - Square.

The research findings were as follows :

1. The student attitudes towards computers, as whole and within each areas, were rated at the good level.
2. There were no significant different at the .05 between sex, the school's location and school's instructional media types.
3. As a whole, most of the students had attitudes in using computer. And appreciation in using computer rated at the good level However for computer anxiety and for the ability to use the computer for learning it was at the use good level.
4. The relation between computer use and attitudes towards computer of the student was different with statistical significant please correct very carefully. at the .05

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความเป็นมาของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
คำถามในการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา.....	10
แผนการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ.....	12
หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน.....	14
การพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน.....	17
การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในโรงเรียน.....	19
การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....	20

ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน.....	23
ความหมายของเจตคติ.....	25
ลักษณะและองค์ประกอบของเจตคติ.....	27
โครงสร้างของเจตคติ.....	31
ขั้นตอนการเกิดเจตคติ.....	31
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	33
การวัดเจตคติ.....	35
ประโยชน์ของเจตคติ.....	38
เจตคติกับทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรม.....	39
เจตคติต่อคอมพิวเตอร์.....	41
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	52
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
วิธีการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	75
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	76

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	84
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	84
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	ตารางโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพที่เกี่ยวกับวิชาคอมพิวเตอร์ ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5 - 6.....	18
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	50
3	ประชากรและกลุ่มตัวนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	51
4	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา.....	60
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ สถานที่ตั้งของโรงเรียนและสภาพการจัด การเรียนการสอน.....	61
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น อันดับที่ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	62
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ลำดับที่ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด สระแก้ว ด้านความชอบที่มีต่อคอมพิวเตอร์ โดยรวมและรายข้อ.....	62
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับที่ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ด้านความวิตกกังวลที่มีต่อคอมพิวเตอร์โดยรวมและรายข้อ.....	64
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับที่ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ด้านความเชื่อมั่นที่มีต่อคอมพิวเตอร์โดยรวมและรายข้อ.....	65
10	แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยส่วนรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	66
11	แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยส่วนรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน.....	67

12	แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยส่วนรวมและ รายด้าน จำแนกตามสภาพการจัดการเรียนการสอน.....	68
13	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์และสื่ออื่นๆ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ในกิจกรรม อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ดูโทรทัศน์ และ ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความชอบในการใช้สื่อมากที่สุด.....	69
14	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่ออื่นๆ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ในกิจกรรม อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ดูโทรทัศน์ และ ใช้คอมพิวเตอร์ ที่นักเรียนเกิดความรู้สึกริวกังวลในการใช้มากที่สุด.....	70
15	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่ออื่นๆ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว ในกิจกรรมอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ดูโทรทัศน์ และ ใช้คอมพิวเตอร์ ในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด.....	71
16	ค่าความถี่ ค่าร้อยละเจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว.....	72
17	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ กับเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ด้านความชอบในการใช้คอมพิวเตอร์	73
18	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ กับ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ด้านความรู้สึกริวกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์	73
19	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ กับ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้	74

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2	แสดงกระบวนการเกิดเจตคติ.....	28

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University